

SLUŽBENI VJESNIK BISKUPIJE KRK

2/2023.

SADRŽAJ

DOKUMENTI.....	51
Poruka Pape Franje za Svjetski dan molitve za zvanja 2023. (30. travnja 2023.):	
<i>Zvanje: milost i poslanje</i>	51
Poruka Pape Franje za 109. Svjetski dan selilaca i izbjeglica (24. rujna 2023.):	
<i>Slobodni birati – iseliti ili ostati</i>	54
➤ Izvještaji:	57
Sastanak Odbora za mlade HBK-a (Zagreb, 17. travnja 2023.).....	57
Sjednica Povjerenstva HBK-a za zaštitu maloljetnika i ranjivih osoba (Zagreb, 20. travnja 2023.)	58
Priopćenje sa 66. zasjedanja Sabora HBK-a (Zagreb, 18.–20. travnja 2023.)	59
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	62
Proslava sv. Kvirina 2023. godine (Krk, 4. lipnja 2023.)	62
Presveto Srce Isusovo – Dan svećeničkog posvećenja (16. lipnja 2023.).....	62
Ispiti za isповједну ovlast (Krk, 12. srpnja 2022.).....	63
Duhovne vježbe svećenika	63
Iz POVJERENSTVA ZA PASTORAL DUHOVNIH ZVANJA.....	64
Biskupijski susret ministranata (Krk, 16. rujna 2023.)	64
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI	64
Kronika krčkog biskupa	64
➤ Obavijest	66
Ljetovanje bogoslova	66
Nadopuna nekrologija.....	67
➤ Izvještaji	67
Korizmena duhovna obnova za vjeroučitelje Krčke biskupije (Punat, 11. ožujka 2023.)	67
Održano natjecanje iz vjeronauka »Vjeronaučna olimpijada«	68
Biskup u miru mons. Valter Župan proslavio srebrni biskupski jubilej (Krk, 19. ožujka 2023.)	69
Preduskrnsni plenarni svećenički sastanak (Krk, 29. ožujka 2023.)	73

SADRŽAJ 2/2023.

Korizmena duhovna obnova za redovnice (Krk, 30. ožujka 2023.).....	75
Održano tradicionalno hodočašće djece na grob biskupa Mahnića (Krk, 1. travnja 2023.).....	77
Krčki biskup mons. Petanjak i biskup San Marina mons. Turazzi slavili svetu misu u Rabu (Krk, 15. travnja 2023.)	79
Svečana glazbena akademija za mons. Valtera Župana.....	79
U Rabu proslavljen zavjetni blagdan Križi (Rab, 30. travnja 2023.)	80
IN MEMORIAM: Vlč. Tomislav Debelić (1937. – 2023.).....	82

PORUKA PAPE FRANJE ZA SVJETSKI DAN MOLITVE ZA ZVANJA 2023.**— 30. travnja 2023. —****Zvanje: milost i poslanje**

Draga braćo i sestre, predragi mladi!

Ovo je već šezdeseti put da slavimo Svjetski dan molitve za zvanja, koji je 1964. godine, tijekom Drugog vatikanskog sabora, ustanovio sveti Pavao VI. Ova providnosna inicijativa ima za cilj pomoći članovima Božjeg naroda da, osobno i u zajednici, odgovore na poziv i poslanje koje Gospodin povjerava svakom pojedincu u današnjem svijetu, s njegovim ranama i njegovim nadama, s njegovim izazovima i njegovim postignućima.

Predlažem da se ove godine u svom razmišljanju i molitvi vodite temom »Zvanje: milost i poslanje«. To je dragocjena prilika da s udivljenjem ponovno otkrijemo da je Gospodinov poziv milost, besplatan dar, te ujedno i obveza da se evanđelje donosi drugima. Pozvani smo na svjedočku vjeru, koja tjesno združuje milosni život, po sakramentima i crkvenom zajedništvu, i apostolat u svijetu. Vodeni Duhom Svetim, kršćani se osjećaju pozvanima odgovoriti na izazov koji pred njih stavlju egzistencijalne periferije i pokazivati osjetljivost na ljudske drame, uvijek imajući na umu da je poslanje Božje djelo i da ga ne ostvarujemo sami, nego u crkvenom zajedništvu, zajedno s braćom i sestrama, pod vodstvom crkvenih pastira. Jer to je oduvijek bio i zauvijek će biti Božji san: da živimo s njim u zajedništvu ljubavi.

»Izabrani prije postanka svijeta«

Apostol Pavao otvara nam širom divno obzorje: u Kristu, Bog Otac »nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred njim; u ljubavi nas predodredi za posinstvo, za sebe, po Isusu Kristu, dobrohotnošću svoje volje« (Ef 1, 4-5). Riječi su to koje nam omogućuju vidjeti život u njegovom punom značenju: Bog nas "zače" na svoju sliku i priliku i želi da budemo njegovi sinovi i kćeri: stvoreni smo od Ljubavi, za ljubav i s ljubavlju, i stvoreni smo za to da ljubimo.

Tijekom našeg života, taj poziv, koji je upisan u strune našeg bića i u kojem se krije tajna naše sreće, dolazi nam, po djelovanju Duha Svetog, na uvijek nove načine, prosvjetljuje naš um, osnažuje našu volju, ispunjava nas divljenjem i u srcu budi žarki plam. Ponekad se čak javi naglo i na potpuno neočekivan način. Tako je bilo i sa mnom kad sam 21. rujna 1953., dok sam išao na godišnju školsku proslavu, osjetio u sebi poticaj da svratim u crkvu i ispovjedim se. Taj dan mi je promijenio život i ostavio u njemu trag koji je ostao do dana današnjeg. No, Božji poziv na da-

rivanje samoga sebe probija se postupno, jednim putem: u dodiru s nekom situacijom siromaštva, u trenucima molitve, zahvaljujući jasnom svjedočanstvu evanđelja ili nekom štivu koje nam otvara um, kad čujemo neku Božju riječ i osjetimo da je upućena izravno nama, u savjetu nekog brata ili sestre, u trenucima bolesti ili žalosti... Bog kad poziva čovjeka pokazuje beskrajnu maštovitost.

A njegova inicijativa i njegov besplatan dar čekaju naš odgovor. U zvanju se »isprepliću Božji izbor i čovjekova sloboda« [1]. To je dinamičan i poticajan odnos u kojem su sugovornici Bog i ljudsko srce. Tako je dar zvanja poput Božjeg sjemena koje klija u tlu našega života, otvara nas Bogu i otvara nas drugima kako bismo s njima mogli dijeliti pronađeno blago. To je temeljna struktura onoga što podrazumijevamo pod zvanjem: Bog poziva ljubeći, a mi, zahvalna srca, odgovaramo ljubeći. Otkrivamo da smo sinovi i kćeri koje ljubi isti Otac i jedni u drugima prepoznamo braću i sestre. Kad je sveta Terezija od Djeteta Isusa konačno jasno "vidjela" tu stvarnost, uskliknula je: »napokon sam našla svoje zvanje! Moje zvanje je ljubav! Dà, našla sam svoje mjesto u Crkvi [...]. U srcu Crkve, moje majke, bit ću ljubav« [2].

»Ja sam jedna misija na ovoj zemlji«

Božji poziv, kao što smo već rekli, uključuje slanje. Nema zvanja bez poslanja i nema sreće i punog samoostvarenja ako drugima ne nudimo novi život koji smo pronašli. Božji poziv na ljubav je iskustvo o kojem se naprosto ne može šutjeti. »Jao meni ako evanđelja ne navješćujem«, uzviknuo je sveti Pavao (1 Kor 9, 16). A Prva Ivanova poslanica počinje ovako: »Što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše – to jest utjelovljenu Riječ – navješćujemo i vama da radost naša bude potpuna« (usp. 1, 1-4).

Prije pet godina, u apostolskoj pobudnici *Gaudete et exsultate*, ovim sam se riječima obratio svakom kršteniku i svakoj krštenici: »I ti trebaš shvatiti cjelovitost svojega života kao svojevrsnu misiju« (br. 23). Dà, zato što svatko od nas, bez iznimke, može reći: »Ja sam jedna misija na ovoj zemlji i upravo zbog toga i jesam na ovome svijetu« (Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 273).

Zajedničko poslanje nas kao kršćana jest radosno svjedočiti, u svakoj prilici, svojim ponašanjem i svojim riječima, iskustvo života s Isusom i življjenja u njegovoj zajednici koja je Crkva. Ono nalazi svoj izraz u djelima materijalnog i duhovnog milosrđa, u načinu života koji zrači blagošću i prihvaćanjem, koji je sposoban za blizinu, suosjećanje i nježnost, nasuprot kulturi odbacivanja i ravnodušnosti. Kad, poput milosrdnog Samarijanca (usp. Lk 10, 25-37), postajemo drugima bližnji, tad uspijevamo razumjeti "srž" kršćanskog poziva: naslijedovati Isusa Krista koji je došao služiti, a ne da bude služen (usp. Mk 10, 45).

To misionarsko djelovanje ne izvire samo iz naših vlastitih sposobnosti, nakana ili planova, niti iz naše volje pa niti iz našega nastojanja oko vršenja kreposti, nego iz dubokog iskustva susreta s Isusom. Tek tada možemo postati svjedoci Nekoga, Života i to nas čini "apostolima". Tada prepoznajemo da smo »duboko označeni,

štoviše opečaćeni tim poslanjem da prosvjetljujemo, blagoslivljamo, oživljavamo, tješimo, liječimo, oslobađamo» (Apost. pob. *Evangelii gaudium*, 273).

Slika tog iskustva, koju nam daje Evanđelje, dvojica su učenika iz Emausa. Nakon susreta s uskrslim Isusom, povjeravaju se jedan drugome: »Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?« (Lk 24, 32). U njima možemo vidjeti što znači imati »žar u srcu, noge na putu« [3]. To je ujedno moga želja za sljedeći Svjetski dan mladih u Lisabonu, koji s radošću iščekujem i koji ima za geslo: »Usta Marija i pohiti« (Lk 1, 39). Neka se svatko od nas osjeti pozvanim ustati i pohititi, sa žarom u srcu!

Pozvani zajedno: sazvani

Evanđelist Marko izvješćuje o trenutku kad je Isus pozvao sebi dvanaestoricu učenika, svakog pojmenice. Ustanovio je Dvanaestoricu da budu s njim i da ih šalje propovijedati, liječiti bolesne i izgoniti zloduhe (usp. Mk 3, 13-15). Time Gospodin udara temelje svoje nove zajednice. Dvanaestorica su bili ljudi iz različitih društvenih sredina i zanimanja, nisu bili pripadnici najvažnijih društvenih slojeva. Evanđelja nam, zatim, govore o drugim pozivima, kao što je poziv sedamdeset i dvojice učenika koje Isus šalje po dvojicu (usp. Lk 10, 1).

Crkva je upravo *ekklesia*. Taj grčki izraz znači zbor pozvanih, sazvanih, da tvore zajednicu misionarskih učenika i učenica Isusa Krista koji se predano trude živjeti njegovu ljubav među sobom (usp. Iv 13, 34; 15,12) i donositi je drugima da dođe kraljevstvo Božje.

U Crkvi smo svi služitelji i služiteljice, već prema različitim zvanjima, karizmama i službama. Poziv na sebedarje u ljubavi, koji nam je svima zajednički, razvija se i konkretno ostvaruje u životu vjernikâ laikâ i laiknjâ založenih u izgrađivanju obitelj kao male domaće Crkve i u obnavljanju različitih dijelova društva kvascem evanđelja; u svjedočanstvu posvećenih muškaraca i žena koji su se svi odreda potpuno predali Bogu za svoju braću i sestre kao proroštvu Božjeg kraljevstva; u zaređenim služiteljima (đakoni, svećenici, biskupi) koji su se stavili u službu Riječi, molitve i njegovanja zajedništva svetoga Božjeg naroda. Jedino u odnosu sa svim ostalim zvanjima, svako pojedino zvanje u Crkvi dolazi do izražaja u svoj svojoj istini i bogatstvu. Crkva je, u tome smislu, "simfonija" zvanjâ u kojoj sva zvanja, premda različita, tvore skladnu cjelinu i zajedno "izlaze" u svijet da u njemu šire novi život Božjega kraljevstva.

Milost i poslanje: dar i zadaća

Draga braćo i sestre, zvanje je dar i zadaća, izvor novog života i istinske radosti. Neka molitvene inicijative i djelovanja vezana uz ovaj Dan osnaže svijest o zvanju u našim obiteljima, našim župnim i zajednicama posvećenog života, u našim crkvenim udrugama i pokretima. Neka nas Duh Uskrsloga Gospodina trgne iz bezvoljnosti i obdari nas darom samilosti i suošćećanje, kako bismo živjeli svaki dan pre-

porođeni kao djeca Boga koji je ljubav (usp. 1 Iv 4, 16), te i mi sami bili sposobni donositi ljubav posvuda, posebno tamo gdje vladaju isključenost i izrabljivanje, bijeda i smrt, kako bi ljubav dobila sve više prostora [4], a Bog sve više vladao ovim svijetom.

Neka nas na tom putu prati molitva koju je papa sveti Pavao VI. sastavio za 1. Svjetski dan molitve za zvanja, 11. travnja 1964.:

»Isuse, božanski Pastiru duša, ti koji si pozvao apostole i učinio ih ribarima ljudi, nastavi privlačiti sebi gorljive i velikodušne duše mlađih ljudi da postanu tvoji sljedbenici i tvoji služitelji. Daj da dijele tvoju žđ za otkupljenjem sviju, [...] otvori im horizonte čitavoga svijeta [...] Neka, odazivajući se tvome pozivu, nastave tvoje poslanje ovdje na zemlji, pomažu u izgradњanju tvojega Mističnog Tijela, koje je Crkva, te budu sol zemlje i svjetlo svijeta (Mt 5, 13).«

Neka vas Djelica Marija prati i štiti. Uz moj blagoslov.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 30. travnja 2023., Četvrta vazmena nedjelja.

Papa FRANJO

---

[1] Završni dokument XV. Redovne opće skupštine Biskupske sinode (2018.), *Mladi, vjera i razlučivanje zvanja*, br. 78.

[2] Rukopis B, napisan za vrijeme njezine posljednje duhovne obnove (rujan 1896.); *Opere complete*, Rim 1997., 223.

[3] Usp. *Poruka za 97. Svjetski dan misije* (6. siječnja 2023.).

[4] »Dilatentur spatia caritatis«: Sveti Augustin, *Sermo 69*: PL 5, 440.441.

PORUKA PAPE FRANJE ZA 109. SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA

– 24. rujna 2023. –

Slobodni birati – iseliti ili ostati

Draga braćo i sestre!

Današnji migracijski tokovi izraz su složenog i razgranatog fenomena. Njegovo razumijevanje iziskuje pažljivu analizu svih aspekata koji karakteriziraju različite faze migracije – od odlaska do dolaska – uključujući i eventualni ponovni povratak. Želeći pridonijeti tom naporu i nastojanju oko razumijevanja te stvarnosti, odlučio sam Poruku za 109. Svjetski dan migranata i izbjeglica posvetiti slobodi koja uvijek treba obilježavati odluku o napuštanju vlastite zemlje.

»Slobodni otici – slobodni ostati« (»Liberi di partire, liberi di restare«) glasio je naziv inicijative solidarnosti koju je prije nekoliko godina pokrenula Talijanska bi-

skupska konferencija kao konkretan odgovor na izazove suvremenih migracija. Neprestano osluškivanje glasa partikularnih Crkava omogućilo mi je otkriti da jamčenje te slobode predstavlja raširenu i zajedničku pastoralnu brigu.

»Andeo se Gospodnji u snu javi Josipu: „Ustani, reče, uzmi dijete i majku njegovu te bježi u Egipat i ostani ondje dok ti ne reknem jer će Herod tražiti dijete da ga pogubi“ (Mt 2, 13). Bijeg Svetе obitelji u Egipat nije bio njihov slobodan izbor, kao što to, uostalom, nisu bile ni mnoge seobe koje su obilježile povijest Izraelskog naroda. Migracija bi uvijek trebala biti slobodan izbor, ali, u stvarnosti, u mnogim slučajevima, pa i danas, tomu još uvijek nije tako. Sukobi, prirodne katastrofe ili jednostavno nemogućnost da žive dostojanstveno i u blagostanju u vlastitoj zemlji prisiljavaju milijune ljudi na iseljavanje. Već je 2003. godine sveti Ivan Pavao II. izjavio kako »stvaranje konkretnih uvjeta za mir, kad je riječ o migrantima i izbjeglicama, znači prije svega ozbiljno poraditi na tome da se osigura pravo na ostanak, odnosno pravo na dostojanstven i miran život u vlastitoj domovini« (*Poruka za 90. Svjetski dan selilaca i izbjeglica*, 3).

»Uzmu sa sobom svoje blago i dobra što ih bijahu stekli u zemlji kanaanskoj te stignu Jakov i sve njegovo potomstvo u Egipat« (Post 46, 6). Teška glad nagnala je Jakova i cijelu njegovu obitelj da pobjegnu u Egipat, gdje im je njegov sin Josip osigurao opstanak. Progoni, ratovi, vremenske nepogode i siromaštvo ubrajaju se među najvidljivije uzroke današnjih prisilnih migracija. Migranti bježe zbog siromaštva, straha, očaja. Kako bi se otklonilo te uzroke i time stalo na kraj prisilnim migracijama, prijeko je potrebno zajedničko zalaganje sviju, svakog pojedinog prema njegovoj odgovornosti. To zalaganje počinje time da se zapitamo što možemo, ali jednakso tako i što moramo prestati činiti. Moramo nastojati zaustaviti utrku u naoružanju, ekonomski kolonijalizam, otimačinu tuđih dobara i devastaciju našeg zajedničkog doma.

»Svi koji prigrišće vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanja i dobra prodali i porazdijelili svima kako bi tko trebao« (Dj 2, 44-45). Ideal prve kršćanske zajednice čini se tako dalekim kad se usporedi s današnjom stvarnošću! Da bi migracija postala istinski slobodan izbor, moramo nastojati osigurati svakome pravičan udio u općem dobru, poštivanje temeljnih prava i pristup cjelovitom ljudskom razvoju. Samo na taj način moći će se svima pružiti priliku da žive dostojanstveno i da se ostvare osobno i kao obitelj. Jasno je da je to ponajprije zadaća zemalja porijekla i onih koji u njima obnašaju vlast, koji su pozvani voditi dobru, transparentnu, poštenu i dalekovidnu politiku u službi sviju, a posebno najranjivijih. Te zemlje, međutim, moraju biti stavljene u položaj da to čine a da se pritom ne nađu u situaciji da im se otima prirodne i ljudske resurse i da ne bude vanjskog upitanja koje pogoduje interesima malobrojnih. A tamo gdje okolnosti dopuštaju izbor iseliti ili ostati, važno je, ipak, osigurati da odluka, kakva god da ona bila, буде informirana i dobro promišljena, kako bi se spriječilo da mnogi muškarci, žene i djeca postanu žrtve rizičnih zabluda ili beskrupuloznih trgovaca ljudima.

»Te jubilejske godine neka se svatko vrati na svoju očevinu« (Lev 25, 13). Proslava jubileja predstavljala je za Izraelski narod čin kolektivne pravde: svakome je omogućen »novi početak, uz brisanje svih dugova, vraćanje zemlje i pružanje mogućnosti da ponovno uživa slobodu vlastitu svakom članu Božjeg naroda« (Kateheza, 10. veljače 2016.). Dok se približavamo jubilarnoj 2025. godini, dobro je podsjetiti na taj vid jubilejskih slavlja. Prijeko je potreban zajednički napor pojedinih zemalja i međunarodne zajednice, kako bi se svima zajamčilo pravo da ne moraju emigrirati, odnosno mogućnost da žive u miru i dostojanstveno u vlastitoj zemlji. To pravo nije još uvijek uzakonjeno, ali je od temeljne važnosti te njegovo jamčenje treba shvaćati kao dio zajedničke odgovornosti svih država za jedno opće dobro koje nadilazi nacionalne granice. Naime, budući da zemljina dobra nisu neograničena, razvoj ekonomski siromašnijih zemalja ovisi o sposobnosti zajedničkog dijeljenja koje se može generirati između svih zemalja. Sve dok to pravo ne bude zajamčeno – a do toga je još dug put – mnogi će i dalje morati emigrirati u potrazi za boljim životom.

»Jer ogladnjeh i dadoste mi jesti; ožednjeh i napojiste me; stranac bijah i primite me; gol i zaognuste me; oboljeh i pohodiste me; u tamnici bijah i dođoste k meni« (Mt 25, 35-36). Ove riječi zvuče kao stalno upozorenje da u doseljeniku prepoznamo ne samo brata ili sestru u potrebi, nego samoga Krista koji nam kuca na vrata. Stoga, dok radimo na tome da osiguramo da svaka migracija bude plod slobodnog izbora, pozvani smo u najvećoj mogućoj mjeri poštivati dostojanstvo svakog doseljenika, a to znači pratiti i usmjeravati migracijska kretanja na najbolji mogući način, gradeći mostove, a ne zidove, šireći kanale za sigurnu i redovitu migraciju. Gdje god da odlučili graditi svoju budućnost, u zemlji u kojoj smo rođeni ili drugdje, važno je da uvijek postoji zajednica spremna prihvatići, štititi, promicati i integrirati svakoga bez razlike, ne izostavljajući nikoga.

Sinodalni put na koji smo krenuli kao Crkva navodi nas da u najranjivijima – a među njima je mnogo migranata i izbjeglica – vidimo posebne suputnike koje trebamo voljeti i brinuti se o njima kao o braći i sestrama. Samo zajedničkim hodomemo daleko stići i doći do zajedničkog cilja našeg puta.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 11. svibnja 2023.

Papa FRANJO

* * *

Molitva

Bože, svemogući Oče,
daj nam milost da se revno zalažemo
za pravdu, solidarnost i mir,
kako bi se svoj tvojoj djeci zajamčio
slobodan izbor između iseljavanja i ostanka.

Daj nam hrabrosti da osudimo
sve strahote našega svijeta
i ustanemo protiv svake nepravde
koja nagrđuje ljepotu tvojih stvorenja
i narušava sklad našeg zajedničkog doma.

Krijepi nas snagom svoga Duha,
kako bismo tvoju nježnost očitovali
svakom migrantu kojega dovedeš na naš put
te u svojim srcima i u svakoj sredini
Širili kulturu susreta i skrbi.

➤ IZVJEŠTAJI

SASTANAK ODBORA ZA MLADE HBK-A

– Zagreb, 17. travnja 2023. –

Sastanak Odbora za mlade HBK-a održan je u ponедјeljak, 17. travnja 2023., pod predsjedanjem šibenskog biskupa Tomislava Rogića u prostorijama Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu. Na sastanku je sudjelovalo dvadesetak povjerenika za mlade pojedinih nadbiskupija i biskupija te redovničkih zajednica iz Hrvatske i BiH.

Nakon uvodne molitve i prihvatanja zapisnika s prošle sjednice povjerenici su se osvrnuli na održani team building u Sarajevu te istaknuli važnost ovakvih i sličnih susreta za razvoj pastoralne mladih. Potom su sudionici sastanka upoznati s programom Završnice katoličke malonogometne lige koja će se igrati od 20. do 22. svibnja 2023. u Sisačkoj biskupiji. Nastupit će 18 ekipa pobjednika biskupijskih liga iz Požeške, Varaždinske, Dubrovačke, Mostarsko-duvanjske i Sisačke biskupije te Zagrebačke, Splitsko-makarske, Đakovačko-osječke i Vrhbosanske nadbiskupije. Povjerenik domaćin Završnice, vlč. Marijan Štingl, i mons. Tomislav Rogić izvukli su skupine za grupnu fazu natjecanja.

Sljedeća točka dnevnog reda bio je Susret hrvatske katoličke mlađe u Gospicko-senjskoj biskupiji 2024. godine. Zbog odsustva povjerenika za mlade Gospicko-senjske biskupije, vlč. Josipa Tomljanovića, o novostima o Susretu u Gospicu izvještala je voditeljica Ureda za mlade, Iva Vrabac. Križ mladih simbolično je unesen na Cvjetnicu (i Svjetski dan mladih) u gospicu katedralu te će nastaviti kružiti po biskupiji do samog Susreta. Na razmatranju su prijedlozi za logo i pripremne kateheze, a uskoro će biti objavljena i molitva za Susret.

Sudionici sastanka upoznati su i s najnovijim informacijama vezanim za Svjetski dan mladih (SDM) koji će se održati od 1. do 6. kolovoza 2023. u Lisabonu, pod

geslom »Tih dana usta Marija i pohiti« (Lk 1, 39). Hrvatsku će u Lisabonu predstavljati 2500 mladih koji se u svojim (nad)biskupijama aktivno pripremaju za Susret s papom i mladima iz cijelog svijeta. U dogovoru s povjerenicima, Ured za mlađe će tijekom svibnja objaviti letak s informacijama o kampovima za mlađe Crkve u Hrvata koji će se ovo ljeto održavati diljem Lijepe naše.

SJEDNICA POVJERENSTVA HBK-A ZA ZAŠITU MALOLJETNIKA I RANJIVIH OSOBA

– Zagreb, 20. travnja 2023. –

Sjednica Povjerenstva Hrvatske biskupske konferencije za zaštitu maloljetnika i ranjivih osoba održana je pod predsjedanjem riječkog nadbiskupa Mate Uzinića u sjedištu HBK-a 20. travnja 2023.

Povjerenstvo je nastavilo s radom na Smjernicama za zaštitu maloljetnika i ranjivih odraslih osoba kojima su potrebne dodatne izmjene u skladu s promjenama nastavno na Apostolsko pismo *Vos estis lux mundi* (25. ožujak 2023.)

Nakon uspostave metropolijskih ureda i povjerenstava pri biskupijama uočen je nedostatak stručnih osoba i nefunkcionalnost te je nužna organizacija cijelog sustava na drugačiji način. Novi ustroj bi uključivao uspostavu ureda za zaštitu maloljetnika za cijelu Hrvatsku biskupsku konferenciju koji bi uključivao profesionalno zaposlene osobe i mrežu stručnih suradnika koji bi pomagali u suočavanju s eventualnim prijavama, vođenju postupka, pomoći žrtvama tijekom i nakon cijelog procesa. Jedna od zadaća Povjerenstva za iduće razdoblje je prikupljanje podataka o slučajevima, pokrenutim istragama i ishodima istraga u posljednjih nekoliko desetljeća.

Prijevodi apostolskog pisma pape Franje *Vos estis lux mundi* (*Vi ste svjetlost svijeta*) i nova inačica dokumenta *Vademecum* Dikasterija za nauk vjere, uskoro će biti objavljeni na mrežnim stranicama HBK-a.

Kako je uočen nedostatak literature i priručnika na hrvatskom jeziku, Povjerenstvo je predložilo prijevod priručnika za učitelje, odgojitelje i pastoralne radnike *Rane zlostavljanja* i *Primjeri dobre prakse za prevenciju i zaštitu maloljetnika u župi*, a u pripremi je i prijevod trećeg priručnika *Za početnu formaciju u vremenu zlostavljanja* koji je namijenjen kao pomoć odgojiteljima kandidata za prezbiterat i posvećeni život i mlađe u formaciji. Priručnici će biti dostupni na mrežnim stranicama HBK.

Centar za promicanje dobrobiti ranjivih osoba na Hrvatskom katoličkom sveučilištu i Povjerenstvo pripremaju stručni skup koji će se održati 20. studenog 2023. u Zagrebu. Stručni skup je prvenstveno namijenjen metropolijskim uredima i biskupijskim povjerenicima s ciljem edukacije koja će im pomoći da pravovremeno i u skladu s propisima postupe u slučajevima prijave zlostavljanja.

Povezivanjem s Mrežom za zaštitu maloljetnika i ranjivih osoba srednje i istočne Europe (CEE Network) otvorena je mogućnost uključivanja i biskupijskih povjerenika i ostalih suradnika u preventivne i ostale aktivnosti na području zaštite maloljetnika i ranjivih osoba.

Iduća sjednica Povjerenstva je najavljena za 4. listopad 2023.

PRIOPĆENJE SA 66. ZASJEDANJA SABORA HBK-A

– Zagreb, 18 - 20. travnja 2023. –

Redovito, 66. plenarno zasjedanje Sabora Hrvatske biskupske konferencije održano je od 18. do 20. travnja 2023. pod predsjedanjem predsjednika HBK-a zagrebačkog nadbiskupa Dražena Kutleše u sjedištu HBK-a u Zagrebu. Na početku zasjedanja sudjelovao je i sve nazočne pozdravio apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giorgio Lingua. Kao gosti na zasjedanju sudjelovali su izaslanici drugih biskupskih konferencija: predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine vrhbosanski nadbiskup i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH Tomo Vukšić, predsjednik Slovenske biskupske konferencije biskup Novog Mesta Andrej Saje, izaslanik Talijanske biskupske konferencije biskup Udina Andrea Bruno Mazzocato, izaslanik Poljske biskupske konferencije biskup Sandomierza Krzysztof Nitkiewicz te izaslanik Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda srijemski biskup koadjutor Fabijan Svalina.

Pozdravljujući nazočne, nadbiskup Kutleša čestitao je novom porečkom i pulskom biskupu Ivanu Štironji, a posebno je pozdravio i nadbiskupa Želimira Puljića koji je nedavno imenovan apostolskim upraviteljem Splitsko-makarske nadbiskupije. Predsjednik HBK-a podsjetio je na kontinentalnu sinodsku skupštinu koja je u veljači održana u Pragu. Obavijestio je biskupe da je iz Biskupske sinode u Rimu došao poticaj da se u svim biskupskim konferencijama održi dan molitve za uspjeh Sinodalne skupštine koja će se na jesen održati u Rimu. Za dan molitve u svim biskupskim konferencijama predložen je spomendan Pohoda Blažene Djevice Marije 31. svibnja. U Hrvatskoj će upravo tih dana boraviti generalni tajnik Sinode kardinal Mario Grech. Nadbiskup Kutleša osvrnuo se i na 30. obljetnicu osnivanja Hrvatske biskupske konferencije, koju je utemeljila Sveta Stolica dekretom od 15. svibnja 1993., istaknuvši kako je to prigoda za zahvalu svim biskupima koji su djelovali i djeluju u različitim tijelima HBK-a, kao i njihovim suradnicima. Spomenuo se i 25. obljetnice Hrvatskoga katoličkog radia, te 30. obljetnice Informativne katoličke agencije, dvaju medija koje su biskupi ustanovili da budu glas Crkve, glas istine i Evanđelja u ovome svijetu i vremenu. Na kraju je zahvalio kardinalu Josipu Bozančiću na sudjelovanju u radu Konferencije u kojoj je obnašao odgovorne službe kao njegov predsjednik i dugogodišnji član Stalnog vijeća te što je svojim radom dopri-

nosio boljem ustroju Biskupske konferencije. U ime svih članova HBK-a darovao mu je srebrni pektoral.

Potom su gosti uime biskupskih konferencija iz kojih dolaze izvijestili o stanju Katoličke Crkve u svojim zemljama kao i o društvenim okolnostima u kojima ona djeluje.

U radnom dijelu zasjedanja biskupima je predstavljen dokument Dikasterija za laike, obitelj i život *Katekumenatski itinerari za bračni život. Pastoralne smjernice za partikularne Crkve* čiji je hrvatski prijevod objavljen neposredno prije zasjedanja. Radi se o smjernicama za unaprjeđenje programa priprave za brak kao i praćenje bračnih parova u prvim godinama zajedničkog života te praćenje parova u krizi.

Jedna od glavnih tema bile su nove Smjernice HBK-a za zaštitu maloljetnika i ranjivih odraslih osoba. Nacrt Smjernica je usklađen s izmijenjenim i dopunjениm Apostolskim pismom pape Franje *Vos estis lux mundi*. Utvrđeno je da će biti potrebno revidirati postojeće strukture ustanovljene Smjernicama za osnivanje metropoljskih ureda i biskupijskih povjerenika, te je usvojen prijedlog je da se poradi na novom ustroju u smislu uspostave jedinstvenog ureda za zaštitu maloljetnika za cijelu Hrvatsku biskupsku konferenciju. Uz to biskupi su upoznati s novim Apostolskim pismom pape Franje *Vos estis lux mundi* i novom verzijom dokumenta *Vademecum* Dikasterija za nauk vjere, koji su u međuvremenu prevedeni na hrvatski jezik te će uskoro biti objavljeni na mrežnim stranicama HBK-a gdje se već nalaze brojni dokumenti koji se odnose na zaštitu maloljetnika i ranjivih osoba. U međuvremenu su priređeni i hrvatski prijevodi dvaju priručnika Talijanske biskupske konferencije za učitelje, odgojitelje i pastoralne radnike *Rane zlostavljanja i Primjeri dobre prakse za prevenciju i zaštitu maloljetnika u župi* koji će također putem mrežnih stranica HBK-a biti dostupni javnosti. Dani su i poticaji da biskupije u suradnji s Centrom za promicanje dobrobiti ranjivih osoba pri Hrvatskom katoličkom sveučilištu organiziraju edukaciju za svećenike, djelatnike u biskupijama, vjeroučitelje i sve one koji su na bilo koji način uključeni u poslanje Crkve.

Biskupi su upoznati s djelovanjem Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve koji ove godine obilježava 25. obljetnicu djelovanja. Tim povodom biskupi su podržali da se proslava srebrnog jubileja Centra upriliči 23. i 24. studenoga ove godine prigodnim dvodnevnim simpozijem i svečanom akademijom. Kako bi socijalni nauk Crkve bio prisutniji u pastoralnim aktivnostima mjesnih Crkava, prihvaćen je prijedlog da se u biskupijama imenuju biskupijski povjerenici za promicanje socijalnog nauka Crkve.

Nakon što su predstavljeni programi za katolički vjeronauf u posebnim uvjetima, a po završetku javnoga savjetovanja koje je trajalo posljednjih mjesec dana, biskupi su dali suglasnost da se spomenuti kurikuli upute u daljnju proceduru. Glede kurikula katoličkog vjeronaufa za srednje strukovne škole, biskupi očekuju da će nakon njihove odluke o prihvatanju navedenog programa Ministarstvo znanosti i obrazovanja prihvati program kao važeći od sljedeće školske godine.

Na zasjedanju je bilo govora i o pomoći potrebitim hrvatskim katoličkim zajednicama izvan Hrvatske. Sukladno mogućnostima izaći će se ususret onima koji su u potrebi i na taj način pokazati solidarnost i povezanost s tim zajednicama.

Na zasjedanju je biskupima predstavljen prijedlog pastoralna branitelja, članova njihovih obitelji i stradalnika Domovinskog rata. Biskupi su prepoznali aktualne napore mnogih svećenika, redovnika i laika koji se angažiraju u pastoralnim aktivnostima za hrvatske branitelje, te su promišljali o mogućnostima boljeg ustroja i koordinacije pastoralne brige za njih.

Na Svjetskom susretu mladih, koji će se od 1. do 6. kolovoza 2023. održati u Lisabonu, glavnem gradu Portugala, s mladima iz Hrvatske sudjelovat će predsjednik Odbora za mlade HBK-a šibenski biskup Tomislav Rogić te dubrovački biskup Roko Glasnović.

Biskupi su prihvatali produljenje mandata članovima Biskupske komisije za liturgiju: biskupima Zdenku Križiću, koji je ujedno predsjednik Komisije, Ivanu Šašku i Tomislavu Rogiću, a biskup Ivan Ćurić imenovan je novim članom Komisije. Ekonому HBK-a don Šimunu Šindiji obnovljen je mandat.

Predsjednici pojedinih Komisija, Vijeća i Odbora HBK-a podnijeli su izvješća o radu od proteklog zasjedanja.

Na kraju prvog dana zasjedanja u utorak, 18. travnja, članovi HBK-a nazočili su svečanoj akademiji koja je o 25. obljetnici Hrvatskoga katoličkog radija i 30. obljetnici IKA-e, dviju sastavnica Hrvatske katoličke mreže, održana u dvorani Vjenac na Kaptolu.

Tajništvo HBK

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 211/2023.

Krk, 16. svibnja 2023.

PROSLAVA SV. KVIRINA 2023. GODINE

– Krk, 4. lipnja 2023. –

Sv. Kvirina, zaštitnika naše biskupije, proslavit ćemo u nedjelju 4. lipnja. Svečano euharistijsko slavlje u krčkoj katedrali, s početkom u 18.00 sati, predvodit će mons. Ivan Štironja, porečki i pulski biskup, uz sudjelovanje biskupa Riječke metropolije.

Pozivam sve naše svećenike i redovnike u našoj biskupiji da se pridruže u koncelebraciji.

Nakon euharistijskog slavlja biskupi, svećenici, redovnici i bogoslovi pozvani su u Biskupski dvor na domjenak.

✠ Ivica, biskup

Broj: 212/2023.

Krk, 16. svibnja 2023.

PRESVETO SRCE ISUSOVO – DAN SVEĆENIČKOG POSVEĆENJA

– 16. lipnja 2023. –

Svetkovina Presvetog Srca Isusova prigoda je za naš duhovni rast i svećeničko zajedništvo. Susret svećenika i redovnika s otoka Krka upriličit ćemo u petak 16. lipnja o.g. prijepodne u Franjevačkom samostanu na Glavotoku, a odvijat će se prema sljedećem programu:

09.00 sati – predavanje vlč. dr. sc. Božidara Mrakovčića: *Novo srce kod proraka Jeremije i Ezekijela*

10.00 sati – prigoda za ispovijed

11.00 sati – sveta misa koju predvodi o. Biskup

12.30 sati – zajednički ručak

Svećenici neka ponesu albu i štolu. Pretpostavljam da će svi svećenici i redovnici koji žive i djeluju na otoku Krku sudjelovati na ovom Danu. Ukoliko netko zbog objektivnih razloga neće moći sudjelovati, neka to javi Biskupskom ordinarijatu najkasnije do ponedjeljka 12. lipnja.

Pozivam dekane s pastoralnih područja Cresa, Lošinja i Raba da o svetkovini Srca Isusova organiziraju prigodni duhovni program i okupljanje svih svećenika sa spomenutih područja.

✠ Ivica, biskup

Broj: 213/2023.

Krk, 16. svibnja 2023.

ISPITI ZA ISPOVJEDNU OVLAST

- Krk, 12. srpnja 2023. -

U smislu kan. 970 i naših dijecezanskih propisa ove su godine dužni pristupiti ispitu za isповједну ovlast sljedeći svećenici: Tomislav Crnović, Marin Dašek, Ivan Debelić, Milivoj Guszak, Marin Hendrih, Saša Malović, Kristijan Perović, Silvio Španjić i Andrija Živković.

Ispit će biti u Biskupsom ordinarijatu u Krku 12. srpnja u 10 sati ujutro.

Neka svećenici temeljito prouče materijale koji se odnose na sakrament Pokore (Pomirenja) iz dogmatike, moralke, crkvenog prava, pastoralna i liturgike.

Podsjećam ih da donesu sa sobom dokument o ovlasti za isповједanje (tzv. pagelu). U slučaju da nekome od njih u međuvremenu istekne ovlast isповједanja, ista se produžuje do dana ispita.

✠ Ivica, biskup

Broj: 214/2023.

Krk, 16. svibnja 2023.

DUHOVNE VJEŽBE SVEĆENIKA

Prvi turnus duhovnih vježbi bit će na Košljunu od 21. do 25. kolovoza o.g.

Voditelj duhovni vježbi bit će kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski u miru.

Drugi turnus duhovnih vježbi je od 28. do 31. kolovoza kod oo. Karmelićana u Krku. Voditelj duhovnih vježbi bit će dr. sc. Ivan Benaković, povjerenik za biblijski pastoral Đakovačko-osječke nadbiskupije i profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu.

Duhovne vježbe započinju s ručkom i završavaju s ručkom.

Potičem Vas da nastojite duhovne vježbe obaviti u našoj biskupiji, u duhu svećeničkog zajedništva jednog prezbiterija.

✠ Ivica, biskup

IZ POVJERENSTVA ZA PASTORAL DUHOVNIH ZVANJA

BISKUPIJSKI SUSRET MINISTRANATA

– Krk, 16. rujna 2023. –

Povjerenstvo za pastoral duhovnih zvanja organizira biskupijski susret ministranata koji će se održati u Krku, u »Oazi Kraljice mira«, u subotu 16. rujna o.g.

Susret započinje u 9.30 sati okupljanjem ministranata u »Oazi Kraljice mira«, nakon čega će uslijediti sveta misa. Nakon svete mise slijedi program koji se sastoji od kateheza, međusobnog upoznavanja, igara, druženja i molitve. Ručak je predviđen u 13 sati. Molimo da obavijestite ministrante da sa sobom ponesu sportsku opremu.

Završetak programa predviđa se u poslijepodnevnim satima.

Anton Budinić

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

KRONIKA KRČKOG BISKUPA

Krčki biskup mons. Ivica Petanjak, OFM Cap. je:

Veljača

28. započeo pastirski pohod župi Linardići.

Ožujak

1. obavio pastirski pohod župi Linardići;
2. – 3. obavio pastirski pohod župi Vrh;
3. posjetio OŠ »Fran Krsto Frankopan«, PŠ Vrh;
– posjetio DV »Katarina Frankopan«, PV Vrh;
4. slavio sakramente svete potvrde u župama Linardići i Vrh;

5. – 8. Šibeniku sudjelovao na godišnjem susretu ravnatelja Papinskih misijskih djela u RH i BiH te povjerenika za misije nad/biskupija HBK;
10. sudjelovao na sjednici Upravnog vijeća Caritasa Biskupije Krk;
10. – 11. obavio pastirski pohod župi Kornić;
12. slavio sakrament svete potvrde u župi Kornić;
16. – 17. obavio pastirski pohod župama Punat i Stara Baška;
17. posjetio Načelnika Općine Punat;
- posjetio OŠ »Fran Krsto Frankopan«, PŠ Punat;
  - posjetio DV »Katarina Frankopan«, PV Punat;
  - posjetio samostan karmeličanki BSI i njihove jaslice;
18. u Poreču sudjelovao na misi ustoličenja novog porečkog i pulskog biskupa mons. Ivana Štironje;
19. slavio svetu misu u Staroj Baški te svetu misu sa sakramentom potvrde u Puntu;
- u biskupskom domu primio u posjet zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića;
  - u katedrali sudjelovao na svetoj misi o 25. obljetnici biskupstva mons. Valtera Župana;
20. slavio svetu misu u Svećeničkom domu u Krku prigodom svetkovine sv. Josipa;
21. u Rijeci sudjelovao na predstavljanju knjiga mons. Ivana Devčića;
22. – 24. obavio pastirski pohod župi Krk;
23. posjetio Gradonačelnika Grada Krka;
- posjetio SŠ Hrvatski Kralj Zvonimir u Krku;
  - u Svećeničkom domu u Krku predmolio Večernju molitvu i obred oproštaja od tijela pok. vlč. Tomislava Debelića;
24. posjetio OŠ »Fran Krsto Frankopan« u Krku;
- posjetio DV »Katarina Frankopan« u Krku;
25. sudjelovao na sastanku biskupa Riječke metropolije u Gospiću;
- sudjelovao na euharistijskoj proslavi svetkovine Blagovijesti u Gospiću;
26. slavio sakrament svete potvrde u župi Krk;
27. u Barbatu predvodio misu zadušnicu i sprovodne obrede za pok. vlč. Tomislava Debelića;
28. u biskupskom domu sudjelovao na sastanku biskupijskog ekonomskog vijeća;
- primio u posjet sisačkog biskupa mons. Vladu Košića;
29. sudjelovao u Krku na proljetnom plenarnom sastanku svećenika;
30. kod benediktinki u Krku sudjelovao na susretu redovnica s područja Krčke biskupije te predvodio svetu misu.

Travanj

1. sudjelovao na hodočašću djece Krčke biskupije biskupu Antunu Mahniću te predvodio svetu misu;
2. u katedrali predvodio svečanu svetu misu o svetkovini nedjelje muke Gospodnje;

- u katedrali prisustvovao zajedničkom satu svečanog klanjanja;
- 3. u katedrali prisustvovao zajedničkom zaključnom satu svečanog klanjanja;
- 6. u katedrali predvodio svetu misu posvete ulja;
- u katedrali predvodio misu Večere Gospodnje;
- 7. u katedrali predvodio obrede Velikog petka;
- 8. u katedrali predvodio Vazmeno bdijenje;
- 9. u katedrali predvodio svečanu misu svetkovine Uskrsa;
- u katedrali predvodio svečanu pjevanu Večernju;
- 15. u Rabu sudjelovao na susretu biskupa San Marina – Montefeltro mons. Andrea Turrazija, te rapskog gradonačelnika gosp. Nikole Grgurića;
- u Rabu propovijedao na svetoj misi prigodom hodočašća Sanmarinaca svetom Marinu na otok Rab;
- 16. u Zagrebu u župi Trnovčica predvodio svetu misu o svetkovini Božjeg milosrđa;
- 18. – 20. u Zagrebu sudjelovao na 66. plenarnom zasjedanju Sabora HBK;
- 21. u Rabu se susreo sa krizmanicima rapskih župa te njihovim roditeljima i kumovima;
- 22. slavio sakramente svete potvrde u župama Mundanije i Lopar;
- 23. slavio sakramente svete potvrde u župama Rab i Supetarska Draga;
- 29. sudjelovao na slavlju preuzimanja službe zagrebačkog nadbiskupa mons. Dražena Kutleše u Zagrebu;
- 30. predvodio svetu misu prigodom zavjetnog hodočašća Križi na Rabu.

Svibanj

- 3. koncelebrirao svetu misu i propovijedao o župnoj svetkovini Našašća svetog Križa u Zrinu;
- 6. slavio sakramente svete potvrde u župama Lun i Novalja;
- 7. slavio sakrament svete potvrde u župi Barbat;
- 11. – 14. obavio pastirski pohod župi Cres;
- 12. susreo se s Gradonačelnikom Grada Cresa i predstavnicima gradske vlasti;
- 13. posjetio OŠ Frane Petrića u Cresu;
  - posjetio DV Girice u Cresu;
- 14. slavio sakrament svete potvrde u župi Cres.

➤ **Obavijest**

LJETOVANJE BOGOSLOVA

Termin i program ovogodišnjeg ljetovanja bogoslova o. biskup mons. Ivica Petanjak dogоворит ćе у скоро vrijeme osobno s našim bogoslovima.

NADOPUNA NEKROLOGIJA

Od vremena objavljivanja nekrologija svećenika Krčke biskupije početkom 2021. godine, pa do 30. travnja 2023, umrlo je više naših svećenika. Stoga molim da svatko dopiše imena umrlih u osobne ili župne nekrologije koje smo dobili. Popis slijedi datum smrti po mjesecima. Umrli svećenici tijekom proteklog vremena su sljedeći:

- 3. III. 2022. Nikola ILIJIĆ (86), Omišalj, 18. VI. 1936; sv. 2. VII. 1961; + RI (bolnica), 3. III. 2022, p. Omišalj
- 23. III. 2023. Tomislav DEBELIĆ (85), Barbat, 22. XII. 1937; sv. 28. VI. 1964; + Krk, 23. III. 2023, p. Barbat
- 31. III. 2021. Drago LJUBIČIĆ (77), Bajčići, 1.1. 1944; sv. 29. VI. 1969; + RI (bolnica) 31. III. 2021, p. Poljica
- 4. IV. 2022. Vlado (Vjekoslav) ZAHIJA, OFM (83), Vrbnik, 21. XII. 1939; sv. 29. VI. 1965; +RI (bolnica) 4. IV. 2022, p. Košljun
- 9. IV. 2021. Franjo VITEZIĆ, Vrbnik, 3. XI. 1937 (84), sv. 28. VI. 1964; +RI (bolnica), 9. IV. 2021, p. Vrbnik
- 5. V. 2022. Josip VIDAS, OFM, Novalja, 17. II. 1948 (73), sv. 22. XII. 1974; +RI (bolnica), 5. V. 2022, p. Zadar.
- 7. XI. 2021. Petar ZAHIJA (84), Vrbnik, 7.1. 1937; sv. 1963; *1973. napustio svećeništvo; +RI (bolnica), 7. XI. 2021, p. Vrbnik. NB! Iako je napustio svećeništvo, zadnja desetljeća života proveo na svakodnevnoj misi, u molitvi, karitativnom radu i samoći. Budući da je *svećenik uvijeke*, može se ubilježiti i njegov spomen.
- 9. XII. 2021. Anton PERANIĆ, Novalja, 25. VIII. 1959 (62), sv. 30. VI. 1985; +RI (bolnica), 9. XII. 2021, p. Novalja.

A. Bozanić,
sastavljač krčkog nekrologija

➤ Izvještaji

KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA ZA VJEROUČITELJE KRČKE BISKUPIJE

– Punat, 11. ožujka 2023. –

Duhovna obnova i stručni skup za vjeroučitelje i odgajateljice u vjeri Krčke biskupije održan je 11. ožujka 2023. u samostanu Karmeličanki Božanskog Srca Isusova u Puntu, u organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije. Voditelj duhovne obnove bio je vlč. Jakov Rađa, dr.sc. fundamentalne teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu.

Na samom početku, sudionike je pozdravio predstojnik Katehetskog ureda vlč. Zvonimir Seršić i pozvao ih da u središte ovog susreta stave susret s Isusom koji je početak svakog poslanja.

Voditelj duhovne obnove vlč. Jakov Rađa, razmatrajući evanđelje o Samarijanki, postavio je pitanje kako susresti Isusa danas. Jedan od najljepših tekstova Svetog pisma govori o Božjem traženju čovjeka da bi u njemu probudio žeđ i dao mu vode žive. To je i zadaća vjeroučitelja: probuditi u učenicima žeđ za Bogom. Žeđ čovjeka potiče na traženje i on ne može biti istinski sretan dok ne susretne Boga. Kako je vlč. Rađa rekao, mi bez Boga nismo mi. Od Isusa učimo da ne osuđujemo već prihvaćamo sve koje nam stavlja na put.

Nakon kratke stanke slijedilo je pokorničko bogoslužje i prilika za sv. isповijed. Središte susreta bilo je euharistijsko slavlje u kojem je Boža riječ o dobrom ocu još jednom naglasila ljepotu susreta Boga i čovjeka. U svojoj propovijedi voditelj je vjeroučiteljima dodijelio ulogu dobrog oca koji svome sinu daje slobodu, ali ga budan čeka i trči mu ususret.

Zajedničko druženje nastavljeno je u prostoru Osnovne škole gdje su se sudionici okrijepili i razgovarali o događanjima koja će uskoro uslijediti, a to su Vjerona-učna olimpijada i Hodočašće djece i mladih na grob biskupa Mahnića.

Duhovna obnova je završila razmatranjem križnog puta u prekrasnom okružju predjela Tri križi iznad Punta.

Ljiljana Filipas

ODRŽANO NATJECANJE IZ VJERONAUKA »VJERONAUČNA OLIMPIJADA«

Županijsko/biskupijsko natjecanje učenika osnovnih i srednjih škola iz vjeronauka, tzv. Vjeronaučna olimpijada, održano je u četvrtak 16. ožujka u OŠ Punat. Na natjecanju je sudjelovalo 8 osnovnih škola: Baška, Krk, Mali Lošinj, Malinska, Omišalj, Rab, Vrbnik i Vrh. Bila je prijavljena i OŠ Novalja no nažalost zbog bure je njihovo sudjelovanje bilo onemogućeno. Od srednjih škola sudjelovale su dvije: Krk i Mali Lošinj.

U kategoriji osnovnih škola najbolji rezultat ostvarili su učenici Osnovne škole iz Vrha. Drugo mjesto pripalo je Osnovnoj školi Krk, a treće Osnovnoj Školi iz Malog Lošinja. U kategoriji srednjih škola prvi su bili učenici Srednje škole Hrvatski kralj Zvonimir iz Krka, a drugi učenici Srednje škole Ambroza Haračića iz Malog Lošinja.

Pobjednici županijske razine natjecanja – Osnovna škola iz Vrha i Srednja škola iz Krka – sudjelovale su na nacionalnoj Vjeronaučnoj olimpijadi koja se održala u Pregradi i Tuheljskim Toplicama od 8. do 10. svibnja. Četiri osmoškolke vodila je

mentorica vjeroučiteljica Ivona Mršić, a srednjoškolce iz Krka mentor Zvonimir Seršić.

Osim samog takmičarskog dijela koje se sastojalo od pisanih testova i Milijunaka svi su sudionici sudjelovali i u bogatom programu obilježavanja 50. jubileja Vjeronaučne olimpijade u župnoj crkvi u Pregradi. Posebno je dirljivo i zanimljivo bilo svjedočanstvo i susret tadašnjih sudionika s ovogodišnjima. Učenici su također posjetili i razgledali Veliki Tabor i svetište Majke Božje Jeruzalemske na Trškom Vrhu. Na taj su način bili u jednom od svetišta o kojem su učili u prigodnim materijalima, jer je tema ovogodišnje Olimpijade bila »Naša draga svetišta«.

Z. Seršić

BISKUP U MIRU MONS. VALTER ŽUPAN PROSLAVIO SREBRNI BISKUPSKI JUBILEJ

– Krk, 19. ožujka 2023. –

Na 4. korizmenu nedjelju, 19. ožujka, krčka je katedrala okupila mnogobrojne vjernike koji su zajedno sa slavljenikom, biskupom u miru mons. Valterom Županom, željeli proslaviti njegov srebrni jubilej – 25 godina biskupstva.

Mons. Župan predvodio je misno slavlje, u zajedništvu sa zagrebačkim nadbiskupom kardinalom Josipom Bozanićem, domaćim biskupom mons. Ivicom Petanjkom, riječkim nadbiskupom mons. Matom Uzinićem, gospicko-senjskim biskupom mons. Zdenkom Križićem, te porečkim i pulskim biskupom u miru mons. Ivanom Milovanom. Na misnom slavlju koncelebriralo je i 40 tak svećenika i redovnika.

Krčki biskup mons. Ivica Petanjak na početku je misnog slavlja pozdravio sve okupljene, posebno Slavljenika, biskupe, svećenike, redovnike i redovnice, prisutne gradonačelnike i načelnike s područja biskupije te uzvanike i prijatelje biskupa Valtera.

Prigodnu homiliju održao je uzoriti kardinal Josip Bozanić koji je i sam kao biskup vodio Krčku biskupiju od 1989. do 1997. godine, te je 15. ožujka 1998. – u zajedništvu sa suzaređiteljima: nadbiskupom mons. Antunom Tamarutom i biskupom mons. Ivanom Milovanom – zaredio biskupa Valtera.

Oslanjujući se na pročitana misna čitanja, kardinal nam je poručio: »Danas navještena Božja riječ najprije govori o Gospodinovoj brižljivosti kojom odabire ljudе, gledajući njihovo srce, da bi – snagom svoga Duha – po njima očitovao brižljivost pastira, koji daje odmora i krijepi dušu. Tekst je vrlo jasan. Božji poziv je uvijek i Božji odabir. (...) Biti kršćanin to je Božja milost, Božji odabir, Božji dar. A tako je i biti svećenik i biti biskup u Božjem narodu. Pavao to često posvješćuje svojim vjer-

nicima, nazivajući ih izabranicima Božjim. No Božji poziv je i odgovornost ne samo za sebe, nego i za druge.«

Kardinal Bozanić kaže kako nam u drugom čitanju sveti Pavao to još bolje približava i pojašnjava: »U njemu nas sveti Pavao podsjeća da smo 'svjetlost u Gospodinu', pozvani donositi plodove svjetlosti: dobrotu, pravednost i istinu. Pozvani smo raskrinkavati djela tame, ostaviti sve što vodi prema umiranju, da bi nam svijetlio Krist i da bismo tako i mi očitovali njegovu svjetlost. Jer, On nam je rekao da smo svjetlost svijeta.«

»Sva je ljudska povijest stanovito nastojanje da bi se vidjelo svjetlo. Ali – polazeći i od sebe – čovjek često u traganju za prosvjetljenjem, završi u mruku sukoba i razaranja.«

Kroz prikazan susret Isusa sa slijepcem u Ivanovu evanđelju, propovjednik naglašava, otkriva nam se kako »U Kristu čovjek ponovno vidi ispravno; stvoreni svijet dobiva svoje puno značenje i suodnos s vječnošću. I tada, kada je čovjek naizgled sve izgubio, Isus ga ponovno traži i objavljuje mu se, kako bi darom vjere imao svjetlo i sve što mu je potrebno. Apostol Pavao u svojoj poslanici hrabro poziva Efežane: „Probudi se, ti što spavaš, ustani od mrtvih i zasvijetlit će ti Krist“ (Ef 5,14). Tako slijepi vide, a oni koji misle da vide zapravo su slijepi.«

O časnom jubilarcu mons. Županu kardinal Bozanić kaže: »Nije teško prepoznati tragove u Krčkoj biskupiji i u Crkvi u našoj domovini koji su ostali utisnuti snagom Božjega Duha i predanim zalaganjem biskupa Valtera. Ipak, posebno valja izdvojiti dva područja, ona naime koja je mons. Župan naznačio i u svome biskupskome geslu: Moliti i služiti (Orationi et ministerio). U biskupskoj je službi mons. Valter bio posvećen molitvi, u svoj širini značenja te riječi, kao i služenju, u kršćanskomu načinu odnosa prema Bogu i ljudima. To dvoje vidljivo je i po njegovim glavnim službama u Hrvatskoj biskupskoj konferenciji, to jest kao člana Biskupske komisije za liturgiju, a napose kao predsjednika Vijeća za život i obitelj Hrvatske biskupske konferencije.

Poznato nam je koliko se i prije biskupskoga ređenja zauzimao u promicanju života, naglašavajući važnost obitelji; koliko je bio neumoran upozoravajući na pojavu ugrožavanja života obitelji, razgrađivanja pristupa koji počiva na otajstvu obitelji. Poput proroka vatio je i iznosio primjedbe na sve što je sprječavalo jačanje obiteljskih odnosa. Promicao je učvršćivanje društvenih pretpostavki koje su nužne za ljudski razvoj u obitelji, nošen duhovnošću i vrjednotama koje povezuju ljudsko i božansko«, te nastavlja: »Dobro je u ovoj prigodi prisjetiti se da je pohod pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj 2003. godine, i to gradovima: Rijeci, Dubrovniku, Osijeku i Đakovu te Zadru, bio pod sloganom: Obitelj – put Crkve i naroda. Tada je biskup Valter kao krčki biskup, pri odlasku odnosno pri svakom Papinu povratku u zračnu luku na Krku, dočekivao Svetoga Oca poput 'stanovitog biskupa domaćina'. Mons. Valter Župan je krčki biskup, koji je ušao u povijest ove drevne mjesne Crkve, kao

dijecezanski biskup koji je na području Krčke biskupije dočekao i pozdravio rim-skoga papu svetog Ivana Pavla II.«

Podsjetio je na pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj u Zagrebu (2011. godine) ostvaren prigodom Prvoga nacionalnoga susreta hrvatskih katoličkih obitelji, koji se dogodio upravo zauzimanjem i poticajem biskupa Valtera. Zauzimanje za život i obitelj i njegovo zauzeto promicanje prava na život i ispravnog poimanja i neospovrige vrijednosti obitelji u današnjem je društvu, ističe kardinal itekako važna i aktualna: »Nažalost, svjedoci smo i dalje guranja Boga na rub ili izvan života, absolutiziranja slobode bez odgovornosti za istinu, absolutiziranja težišta na potrošnji materijalnoga, površnih iskustava, zadovoljavanja nagonskih poriva i zatvaranja životu. Ostaje pitanje hoćemo li ostati zarobljeni u tami. Kao Crkva i vjerničke zajednice budimo podrška, ohrabrenje i zaštita onih obitelji, kojih hvala Bogu ima, i koje svjedoče radost i zajedništvo u Kristu. (...) Danas imamo poslanje svjedočiti očitosti, ne šutjeti protiv istine i zdravoga razuma. Bili bismo širitelji zasljepljenosti i krivci tuđe nesreće, kada ne bismo upozoravali na sve što šteti obitelji, počevši od našeg života u Crkvi. Ni mi u Crkvi nismo lišeni opasnosti da ne prepoznajemo tamu.«

Na kraju je upozorio: »Isus je svjetlo, ali nam se očituje nenametljivo. Bog nam je darovaо slobodu kojom možemo odbiti i njega koji je Svjetlo, te ostati u tami. Molimo da nas sveti Josip nauči prepoznati Božje svjetlo u nama, među nama, da bismo po njegovu i Marijinu primjeru prihvaćali Boga i s njime gradili obitelji, Crkvu i domovinu. Kao što piše papa Franjo u svome apostolskom pismu *Patris corde* (Očevim srcem), može se činiti da je svijet u raljama snažnih i moćnih, ali 'Radosna vest', 'otvara oči za činjenicu kako Bog, unatoč bahatosti i nasilju zemaljskih gospodara, uvijek nalazi način da ostvari svoj naum spasenja' (PC, 5).«

Na kraju misnog slavlja kancelar Krčke biskupije mons. Zvonimir Seršić predao je biskupu Valteru čestitku koju mu je preko Apostolske nuncijature uputio papa Franjo.

Uime krčkog Stolnog kaptola, zbora savjetnika, subraće svećenika i redovnika, sestara redovnica, te svećeničkih kandidata Krčke biskupije, čestitku je izrekao generalni vikar mons. Franjo Velčić: »Imamo razloga danas biti radosni i zahvaljivati Bogu na proteklih vaših 18 godina, tijekom kojih ste predvodili našu biskupijsku vjerničku obitelj. Godine su to Vašeg upornog kapilarnog rada, u duhovnoj izgradnji vama povjerenoga naroda Božjega. Po vašim pomnivo spremanim propovijedima, redovitim pastirskim pohodima, bili ste nam otac, učitelj i poticatelj da se izgrađujemo u što bolje ljude i vjernike.« Prisjetio se i nosivih događanja koja su obilježila biskupsku službu mons. Župana: dolazak pape Ivana Pavla II u Hrvatsku 2003. godine i njegov doček na krčkom tlu, obilježavanje 1700. obljetnice mučeništva svetog Kvirina 2008. godine i prigodno biskupijsko hodočašće u, hodočašće Krčke biskupije u Svetu zemlju u ožujku 2010. godine, a 2011. godine u domovinu pape Ivana Pavla II., u Poljsku, hodočašće u Lurd i Fatimu u rujnu 2007. godine. Zatim, prijenos smrtnih ostataka sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića iz Zagreba u

Krk i njihova sahrana u krčkoj katedrali 2002. godine, a na njegovu 93. godišnjicu smrti 14. prosinca 2013. pokretanje biskupijskog postupka za proglašenje biskupa Mahnića blaženim i svetim. Istaknuo je plodno i zauzeto djelovanje biskupa Valtera kao predsjednika Vijeća HBK za obitelj, posebice u organizaciji i pripremi Prvog nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji u Zagrebu, te prvog biskupijskog susreta obitelji u Krku u travnju 2014.

Uime vjernika laika, čestitku je izrekao dr. Šime Paparić, predsjednik Pokreta za život Krčke biskupije koji je nastao upravo na poticaj mons. Župana. Zahvalio mu je riječima: »Čitajući znakove vremena ostali ste uvijek uspravni i odriješiti, borili ste se, reagirali, zalagali, govorili, pisali, pa bilo to u zgodno ili nezgodno vrijeme. Vodili ste nas velikom poniznošću svojim riječima utemeljenim na Evandželu (...) Posebno Vam hvala za beskompromisnu zauzetost za život i obitelj.«

Zahvalu za današnji dan izrekao je biskup Valter. Referirajući se na Pavlove riječi iz 1 Kor 15, 10 mons. Župan je rekao »Uistinu, sve je milost Božja, i naša služba i ovaj dan koji danas slavim“. Zahvalio je biskupu mons. Ivici Petanjku, uzoritom kardinalu Josipu Bozaniću, svim prisutnim biskupima ali i svim biskupima HBK na suradnji, kao i svećenicima, redovnicima i redovnicama na suradnji, kolegijalnosti i bratskoj blizini. Također zahvalio je i svim vjernicima laicima, posebno onima koji su mu pomagali u bremenitom vremenu rata te suradnicima u pastoralu braka i obitelji. Zahvalio je svima koji su imali sluha za njegove poticaje posebno u organiziranju nacionalnih susreta obitelji.«

Prigodni dar mons. Valteru Županu – prjni križ – uime Krčkog biskupa i svećenika predao je vlč. Zvonimir Badurina Dudić.

Budući da je kardinal Josip Bozanić toga dana slavio imendan, a sljedećeg dana rođendan te da je mons. Mate Uzinić slavio godišnjicu biskupskog ređenja, i njima je uručen poklon.

Pjevanje na misnom slavlju animirao je katedralni zbor, a na orguljama ga je pratio g. Saša Udina. Po želji slavljenika jubilarca članice zbora izvele su i pjesmu *Dajte mi sladak pjev*.

Irena Žužić

PREDUSKRSNI PLENARNI SVEĆENIČKI SASTANAK**– Krk, 29. ožujka 2023. –**

U srijedu 29. ožujka u Krku je održan redoviti preduskrski plenarni svećenički sastanak na kojem su, uz krčkog biskupa mons. Ivica Petanjka te biskupa u miru mons. Valtera Župana, sudjelovali svećenici: Zvonimir Badurina-Dudić, Krunoslav Boras, Anton Bozanić, Ivan Brnić ml., Frane Brozić, Tomislav Crnović, Marin Dašek, Ivan Debelić, Anton Depikolozvane, Milivoj Guszak, Marin Hendrih, Dinko Justinić, Josip Karabaić, Ivan Katunar, Petar Kordić, Josip Kosić, Saša Malović, Franko Markulić, Vjekoslav Martinčić, Ivan Milovčić, Mladen Mrakovčić, Luka Paljević, Kristijan Perović, Ivan Plješa, Enco Rodinis, Zvonimir Seršić, Filip Šabalja, Silvio Španjić, Anton Toljanić, Anton Turčić, Franjo Velčić, Josip Vidas, Božidar Volarić, Slavko Zec, Robert Zubović, Andrija Živković i Denis Žuškin; redovnici: Matej Polonijo, Vito Smoljan, Ivića Strčić, Damjan Šešelja i Stjepan Žužić te bogoslovi Krčke biskupije: Amadej Anić i Zoran Maričević.

Sastanak je započeo pokorničkim bogoslužjem i zajedničkim klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, koje je predvodio sisački biskup mons. Vlado Košić.

Na početku radnog dijela susreta mons. Ivica Petanjak pozdravio je okupljene, a posebno mons. Vladu Košića koji je prisutnima održao izlaganje o sinodalnosti i osvrnuo se na Europsku kontinentalnu skupštinu Sinode u Pragu.

Biskup Košić govorio je o najvažnijim naglascima Sinode kao što su molitva, osluškivanje i zajedništvo te sinodalnost kao konstitutivnu i stalnu dimenziju Crkve. Također, naglasio je, pokretanjem ove sinode, Papa je htio naglasiti kako osim ministerijalnog svećeništva i Crkvenog učiteljstva, Duh progovara i preko laika pa treba ustrajati na stalnom dijalogu s vjernicima ali i s pripadnicima drugih kršćanskih vjeroispovijesti. Važno je također osvijestiti suodgovornost za partikularnu Crkvu te razlučivati i odlučivati što je korisno za Crkvu i njezino poslanje. Cilj je zapravo odgoj za sinodalnost kako bi ona postala ne samo trenutni poziv već mentalitet i način života. Ipak, ukazujući na neke trendove koji su zahvatili neke Europske i Američku Crkvu, mons. Košić upozorava na opasnost da ono periferno, zbog dikture relativizma i globalizma, odjednom zauzme centralno mjesto u poslanju Crkve, čime Crkva bitno gubi svoj identitet.

U nastavku je nabrojio prioritete Sinode: produbiti praksu, teologiju i hermeneutiku sinodalnosti; baviti se značenjem Crkve koja je sva ministerijalna, kao horizontom u koji treba uključiti razmišljanje o karizmama i službama (zaređenim i nezaređenim) i odnosima među njima; istraživati oblike sinodskog vršenja vlasti, odnosno službe praćenja zajednice i čuvanja jedinstva; pojasniti kriterije za razlučivanje sinodskog procesa i koje odluke pripadaju kojoj razini, od mjesne do sveopće; donijeti odluke o ulozi žena u Crkvi i njihovoj većoj uključenosti na svim razinama;

uzeti u razmatranje napetosti oko liturgije, tako da se u sinodskom duhu euharistija ponovno shvaća kao izvor zajedništva; posvećivati brigu odgoju za sinodalnost čitavog Božjeg naroda, posebno u pogledu razlučivanja znakova vremena te obnoviti živi osjećaj za poslanje; premostiti jaz između vjere i kulture.

Za kraj, mons. Košić je predstavio biskupijsku sinodu Sisačke biskupije kojoj je cilj odlučivanje i usklađivanja nekih pastoralnih praksi.

Nakon rasprave, uslijedili su izvještaji biskupijskih povjerenika. Predstojnik Katohetskog ureda mons. Zvonimir Seršić izvijestio je o održanoj Vjeronaučnoj olimpijadi te najavio biskupijsko hodočašće djece na grob sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića, 1. travnja o.g. Mons. Milovićić kao ravnatelj Caritasa istaknuo je važnost formiranja i djelovanja župnih Caritasa, a kao povjerenik za liturgiju izvijestio je o pripremi hrvatskog prijevoda 3. tipskog izdanja Rimskog misala.

Povjerenik za mlade vlč. Marin Hendrih istaknuo je zadovoljstvo s do sada održanim susretima te najavio održavanje Camina mlađih 22. travnja na Krku, hodočašća mlađih u Karlovac, Krašić i u Udrugu Job 1. svibnja te organizirani odlazak mlađih na događaj Pogledaj srcem 27. svibnja o.g.

Povjerenik za misije vlč. Božidar Volarić posebno je pozvao svećenike na uključivanje u Djelo sv. Petra – podupiranje svećeničkih formacija u misijskim područjima.

Vlč. Josip Vidas, voditelj Ureda za crkvenu glazbu, najavio je glazbene radionice koje će se održati od 23. do 25. lipnja u franjevačkom samostanu u Cresu.

Biskup Ivica Petanjak osvrnuo se na najnoviji popis stanovništva kao i na prošlogodišnju statistiku Biskupije Krk. Obzirom na broj i starosnu dob svećenika te pastoralne potrebe, najavio je reorganizaciju Krčke biskupije pa pozvao svećenike i redovnike na promišljanje i suradnju.

Svećenički sastanak završio je zajedničkom molitvom koju je predvodio biskup Petanjak.

Irena Žužić

KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA ZA REDOVNICE

– Krk, 30. ožujka 2023. –

**»Opasno je mahati Svetim pismom i pokrivat se Božjim autoritetom,
a okretati vodu na svoj mlin.«**

Korizmeni susret redovnica održan je u radosnom ozračju kod sestara benediktinki u Krku, naših vrijednih moliteljica pojačanih revnom pomoći svojih susterara iz Krka, dok su sestre benediktinke sa Cresa kao i još nekoliko redovnica sa tog našeg pastoralnog područja naišle na (ne)očekivane prometno plovidbene prepreke.

Susret je započeo izlaganjem mons. dr. Maria Tomljanovića, generalnog vikara Riječke nadbiskupije, rektora katedrale svetog Vida te vrsnog poznavatelja duhovnih procesa u unutrašnjoj strukturi čovjeka i njegova odnosa s Bogom.

Iz njegova izlaganja izdvajamo nekoliko nosivih točki koje su nas obogatile pri kraju ovog jakog liturgijskog razdoblja te neposredno pred Veliki tjedan.

Liturgija nas je kroz korizmu, naglasio je između ostalog – pozivala i poziva nas – da se poistovjetimo s izraelskim narodom u događajima oslobođenja od egipatskog ropstva na putu kroz pustinju prema ulasku u obećanu zemlju. Biblijska slika koja može definirati egzistencijalno stanje našeg vremena mogla bi biti slika pustinje. Živimo kao u pustinji. Mnoge stvari nedostaju u pustinji. I to je naporan put. Pustinja vas tjera na bitne stvari. Ali u Svetom pismu postoji riječ koja prosvjetljuje.

Cilj našeg duhovnog života je, možemo sažeti njegovu misao, duhovnost pod utjecajem vjere koja pomaže na svjestan način da bi se održala harmonija s Ljubavlju koja nam daje snagu, sa Prisutnošću koja u nama postaje život.

Uslijedila je prigoda za svetu isповijed pa sveta euharistijska gozba ljubavi koju je predvodio naš biskup Ivica te nam uputio prigodnu riječ u propovijedi.

Isus punim autoritetom može tvrditi, naglasio je naš biskup da onaj tko čuva njegovu riječ, neće vidjeti smrti dobijeka, zato što je on Život. Kao što smo čuli, Isus završava svoj govor riječima: »Zaista, zaista, kažem vam: prije negoli Abraham posta, Ja jesam« (Lk 8,58).

Ponovno naglašava da je on Bog, Ja jesam, tj. Živući, kome je svojstveno da živi, koji ne može ne živjeti. I budući da je on Život, svi koji uzimaju udjela na njegovu životu, živjet će i neće umrijeti.

A na njegovom se životu participira tako što se njegovu riječ čuva, dodao je. Čuva se ono što je dragocjeno, što ima visoku vrijednost, što je jedinstveno i neponovljivo. U tom smislu se čuva riječ Isusova, kao dragocjenost koja se pohranjuje u srcu i u glavi, kako bi nam bila neprestano pred očima.

Govoreći o ovom evanđelju, papa Franjo (homilija u Sv. Marte – 10.4.2014.) kaže, istaknuo je naš biskup:

»Židovska misao je zatvorena misao i nije otvorena glasu Božjem. Nisu slušali proroke i ne slušaju Isusa. To je više od obične tvrdoglavosti. To je idolatrija (idolopoklonstvo) vlastite misli: "Ja mislim tako, i to mora biti tako i nikako drugačije..." Nema mogućnosti dijaloga, ne postoji mogućnost otvorenosti novome koje Bog donosi preko proroka,... zatvaraju se vrata Božjim obećanjima. I kad se u povijesti svijeta pojavi netko tko nametne svoje mišljenje kao jedino ispravno, tada se događaju mnogi problemi.«

Aktualizirao je nazočnima ovu riječ Učiteljstva: Nad ovim papinim riječima bi se morali ozbiljno zamisliti i pitati se je li u meni prevladava sklonost da svoju riječ držim kao jedinom ispravnom i najispravnijom, i dajem joj smisao božanstva – idolopoklonstva, što automatski zatvara mogućnost bilo kakvog dijaloga i otvorenosti prema drugačijim mišljenjima i stavovima.

Židovi ne odustaju od svojih uvjerenja i neprestano se pozivaju na Abrahama, a Isus im govori da je on prije Abrahama, u smislu da je Bog, i da on i Abraham nisu u proturječju, ali je on više od Abrahama, naprsto zato što je Bog.

Polemika između Židova i Isusa, osobito između učenih Židova kao što su farizeji i pismoznaci, upozorava na još jednu opasnost u koju možemo upasti, a ta je skrivanje iza poznavanja pisma i nametanje svojih tumačenja i svojih uvjerenja.

Događa se i događalo se u povijesti da su dobri poznavatelji Svetog pisma ratovali između sebe i nadmudrivali se tko bolje pozna pismo, tko ga je bolje razumio i kako je njihovo mišljenje jedino ispravno.

Opasno je mahati Svetim pismom i pokrivat se Božjim autoritetom, a okretati vodu na svoj mlin.

Boga se može istinski i ispravno upoznati samo ako se svakoj njegovoј riječi pristupi s poštovanjem, jer je to riječ Božja, kojoj se nema što dodati i oduzeti, jer je ona cjelovita, u njoj je istina koju ne treba provjeravati niti dokazivati nego joj se otvoriti umom i srcem prihvati i po njoj život svoj oblikovati.

Tad Riječ Božja pada na plodno tlo i donosi obilati rod. Jer Riječ Božja nije ništa drugo doli sam Bog koji se pretočio u svoju riječi kako bi je mi mogli čuti, zapisati, usvojiti i po njoj živjeti. I preko te njegovi riječi u samom Bogu prebivati.

Posvijestio je biskup Petanjak i ovo:

Isusova riječ nije nešto što dolazi izvan njega. On je Riječ Očeva ovom svijetu. On je Očev govor ovom svijetu. On govori ono što je u Bogu, jer je i sam Bog. Iz toga proizlazi snaga i važnost njegove riječi kojoj se niti što može dodati niti oduzeti. Ona je savršena, vječna i neprolazna, jer je Božja.

Nakon svete euharistije, još smo se radosno družili u samostanu sestara benediktinki i krenuli obogaćeni nastaviti i završiti svoj ovogodišnji smjerni korizmeni hod.

Zbd

ODRŽANO TRADICIONALNO HODOČAŠĆE DJECE NA GROB BISKUPA MAHNIĆA

– Krk, 1. travnja 2023. –

U subotu 1. travnja, nakon nekoliko godina stanke, održano je hodočašće djece Krčke biskupije na grob biskupa Mahnića. Redovito se ovo hodočašće održava na samom kraju korizme, dan prije Maslinske nedjelje i okupi djecu viših razreda iz svih župa Krčke biskupije. Tako je bilo i ove godine. U krčku katedralu pristiglo je 350 djece sa otoka Paga, Raba, Lošinja, Cresa i Krka predvođenih svojim svećenicima i vjeroučiteljima.

Program je započeo okupljanjem u katedrali i pozdravom predstojnika katehetskog ureda vlč. Zvonimira Seršića. Nakon toga uslijedila je „Mahnićeva škola“: 4 kratka sata za svaku grupu: u samoj katedrali, Katedralnoj riznici u kojoj je postavljena izložba o biskupu Mahniću, biskupijskoj dvorani u kojoj je u svoje vrijeme biskup Mahnić pokrenuo tiskaru „Kurikta“ i biskupskoj kapeli gdje je biskup Mahnić provodio mnoge sate u molitvi.

Sat o katedrali kao mjestu koje čuva grobove biskupa održala je vjeroučiteljica Mirjana Žužić iz Krka, u Katedralnoj riznici o Mahnićevu životu općenito govorio je vlč. Seršić, o tiskari i Mahnićevoj publicistici mons. dr. Franjo Velčić, a Mahnića molitelja predstavio je vlč. Josip Karabaić.

Nakon prvog katehetskog i edukativnog dijela uslijedila je sveta misa koju je predvodio krčki biskup mons. Ivica Petanjak. U svojoj je propovijedi predstavio sluđu Božjeg biskupa Mahnića kao pastira svjetla. Djeci i svima okupljenima poručio je:

»Radostan sam što smo se nakon tri godine ponovno našli u našoj katedrali, okupljeni oko najsvjetlijeg lika naše biskupije, sluge Božjeg biskupa Antuna Mahnića.

Biskup Antun Mahnić je imao veliko povjerenje i velika očekivanja od mladih. Bio je duboko svjestan da svijet pripada mladima i da samo mladi mogu izgraditi bolji svijet, jer nisu opterećeni prošlošću, ali i zato što mladi uvijek donose nove ideje, imaju nove planove, žele izgraditi svijet onakav kakav njima odgovara.

Otvorio je mladima širom vrata, ali je bio uz njih, prije svega kao biskup, tj. kao kršćanin koji duboko vjeruje u Isusa Krista i koji ne želi nikako drugačije izgrađivati svoj život nego po Isusovom evanđelju. To znači da je za sve nas, bez obzira da li

smo djeca, mladi, odrasli, roditelji, bake, djedovi, učitelji, vjeroučitelji, svećenici, biskupi, samo jedan učitelj: Isus Krist. Svi smo mi pred njim samo učenici.

Isus je za sebe rekao: „Ja sam svjetlo svijeta. Tko mene slijedi, neće hoditi u tami, nego će imati svjetlo života“ (lv 8,12). Svjetlo označava sve što je dobro, lijepo, pošteno, ljubav, milosrđe, praštanje. Sve ono što izgrađuje čovjeka. Isus nas poziva da rastemo u vjeri, a rasti u vjeri znači rasti u svetosti. Biti bolji ljudi i bolji kršćani.

U tu svrhu je biskup Mahnić 1905. godine pokrenuo list za mlade *Luč*. *Luč* znači svjetlo, baklja koja razbija tamu. Taj list je odgajao i formirao mlade katolike.

Ali mi kažemo za biskupa Mahnića da je on Pastir svjetla, jer su ga tako doživljavali oni s kojima je on živio.«

»Jedan njegov suradnik, pater Antun Alfirević, isusovac, kaže ovako: „Njegova je čistoća vjere bila svima nama, njegovim suvremenicima i pomagačima, prava luč, koja nam je visoko sjala protiv tame modernog poganstva i natruhe ili *kukolja zloga neprijatelja*. Mahnićeva riječ bila nam je sigurna; tražili smo je i uvažavali.“ (*Katolički svećenik*, str. 5).

Isti Autor dalje piše: „Dr. Antun Mahnić je u svemu bio velikan i uzor svim sadašnjim i budućim pokoljenjima. O svetom Ivanu Krstitelju posvjedoči Krist: „On bi jaše svjetiljka, koja je gorjela i svijetlila“ (lv 3,35). I Mahnić je žarko svjetlo, koje je nama katolicima gorjelo i svijetlilo, a i kroz budućnost će kao luč Božje svjetlosti razgoniti tamu umova i modernog poganstva, i katoličke će vođe ne samo na čas, nego trajno i ustajno se radovati tom svjetlu.“ (str. 7-8).

Vjerujemo da su ove riječi patra Alfirevića, Mahnićevog suvremenika i suradnika, proročke, i da Mahnićev život i djelo nisu bili samo jedno trenutačno svjetlo koje je gorjelo i dogorjelo, nego da gori i svijetli i danas nama koji štujući svetu uspomenu na biskupa Mahnića držimo to svjetlo upaljenim i visoko podignutim kako bi svijetlilo nama i drugima. Vaš dolazak to danas svjedoči.

Svetost je bila pokretačka snaga svega Mahnićeva djela, jer je bio svjestan da sva žrtva i silan trud i rad imaju smisla ako se Kristovo evanđelje i kršćanske vrednote usade i ukorijene ponajprije među vas mlade, a preko vas da prožmu cijelo društvo. Radi toga je pokrenuo Katolički pokret i Katoličku akciju, jer ako se nešto usađuje u mlade onda to na neki način postaje besmrtno, jer raste i razvija se s njima i prenosi se na nove naraštaje. Sad je na vama da vi budete svjetlo onima s kojima živate, s kojima idete u školu, učite, igrate se... Što god činili, gdje god bili, budite svjetlo drugima.«

Nakon mise i molitve na grobu biskupa Mahnića sva su djeca sa svojim vjeroučiteljima nastavila druženje na trgu Krčih glagoljaša pored osnovne škole.

Zvonimir Seršić

**KRČKI BISKUP MONS. PETANJAK I BISKUP SAN MARINA MONS. TURAZZI
SLAVILI SVETU MISU U RABU**

– Krk, 15. travnja 2023. –

U subotu 15. travnja 2023. održana je sveta misa za stotinjak vjernika iz San Marina koju su zajednički predvodili biskup San Marina i Montefeltra Andrea Turazzi i krčki biskup Ivica Petanjak.

Vjernici San Marina te okupljeni vjernici otoka Raba došli su odati počast relikviji Sv. Marina koju već više od petsto godina čuva bivša Rapska biskupija. Na svetoj misi bila je blagoslovljena i izložena spomenuta relikvija te su vjernici u molitvi zazivali zagovor svog zaštitnika Sv. Marina. Na svetoj misi bili su prisutni gradonačelnik grada Raba Nikola Grgurić zajedno sa svojim suradnicima te vjernici Republike San Marino.

San Marino danas je najmanja Republika u Europi te država s najstarijim ustavom na svijetu. Otok Rab i Republika San Marino nastavili su već više od 50 godina dugu zajedničku suradnju i prijateljstvo kojeg povezuje klesar Sv. Marin, koji je rođen na otoku Rabu a po kojem i sama Republika nosi ime.

Josip Badurina

SVEČANA GLAZBENA AKADEMIIJA ZA MONS. VALTERA ŽUPANA

– Nerezine, 22. travnja 2023. –

U subotu 22. travnja u ispunjenoj nerezinskoj župnoj crkvi održana je svečana akademija, koncert sakralne glazbe pod inicijativom i organizacijom maestra Ivana Žana i župe Prikazanja B. D. Marije, Nerezine.

Povod ovom svečanom događaju bila je 60. godišnjica svećeničkog i 25. godina biskupskog ređena monsinjora Valtera Župana, krčkog biskupa u miru.

U prvom dijelu koncerta maestro Ivan Žan je lošinjskom slušateljstvu predstavio dijelove iz vlastitih oratorijskih djela *Babilonsko sužanstvo* te *Put Križa*, te iz djela *Muka po Luki*, a koje su otpjevali operni solisti iz Splita tenor Vinko Maroević i bas Božo Župić, sa mo. Ivanom Žanom na orguljama. Također, pjevani su i psalmi koje potpisuje mo. Žan, s malološinskom župljankom kao solistkinjom Madinom Hofmann-Budinić, uz orguljsku pratnju vlč. Silvija Španjića, župnika u Velom Lošinju.

U drugom dijelu svečanosti udruženi župni zborovi Nerezina i Malog Lošinja otpjevali su pjesme *Krist uskršnu*, *Zemlja uzdrhta* te pjesmu *Zakleo se Gospod*, skladbu koju je mo. Šime Marović skladao 1977. godine, upravo za svoju mladu misu, a

koja se rado pjeva u krčkoj biskupiji na svećeničkim ređenjima i mladim misama. Tu su skladbu svi izvođači posvetili biskupu u miru mons. Valteru Županu.

Udruženim zborovima ravnala je mo. Bruna Tarabocchia Vlakančić, voditeljica malološinjskog župnog zbora.

Također, lošinjska je publika imala prilike poslušati dijelove oratorija *Biskup Kvirin* koji je mo. Žan skladao povodom 1700. obljetnice smrti svetog Kvirina, 2009. godine, kada je djelo izvedeno u krčkoj katedrali.

U prigodnom obraćanju, biskup u miru monsinjor Valter Župan zahvalio se svim izvođačima i organizatoru, a posebno novaljcu mo. Ivanu Žanu, što se ovaj svečani događaj organizirao upravo na njegovom rodnom otoku Lošinju. Napomenuo je kako je tijekom svoje biskupske službe uvijek vodio posebnu brigu o svim mjestima unutar biskupije, bilo velikim ili malim, uz napomenu da je sva mesta jednako volio i tretirao.

Također je istaknuo da je on, koliko je poznato, prvi biskup rodom s otoka Lošinja (mjesto Ćunski), što mu je izuzetno drago.

Danas biskup u miru živi sa sestrama Euharistijske zajednice Srca Isusova i Marijina – Omnia Deo u nekad franjevačkom samostanu u Nerezinama, te rado pomaze u pastoralnom radu Nerezinske župe, pa je i zbog toga, među ostalim, mjesto održavanja bilo upravo u Nerezinama.

Ovome su slavlju nazočili i gradonačelnica Grada Malog Lošinja Ana Kučić i dekan malološinjski vlč. Robert Zubović, uz mjesnog župnika Marina Dašeka.

Uz želju sudionika da slavljenu, biskupu u miru, Gospodin udijeli Božji blagoslov, dug život i Marijanski zagovor, svi su izvođači pod ravnanjem mo. Žana otpjevali skladbu *Kraljice Neba*, uz zdušno sudjelovanje svih prisutnih.

Michael Nikolić

U RABU PROSLAVLJEN ZAVJETNI BLAGDAN KRIŽI

– Rab, 30. travnja 2023. –

U nedjelju 30. travnja 2023. proslavljena je svetkovina Križi koja tradicionalno okuplja vjernike cijelog otoka Raba već dugi niz godina. Župljani svih mesta na otoku Rabu uputili su se s molitvama i pjesmama u stari grad Rab, podno zvonikâ koji neumorno stoljećima stoje, proslaviti ovu drevnu svetkovinu koja živi i danas.

Vjernici župe Uznesenja Blažene Djevice Marije okupili su se ispred crkve sv. Andrije apostola gdje časne sestre Benediktinke čuvaju i utječu se u molitvama ču-

dotvornoj Gospi rapskoj još od 16. stoljeća, a prema kojoj idu svi vjernici otoka Raba u procesijama iz svojih župa zajedno sa svećenicima.

Blagdan Križi štuje se na otoku Rabu od 15. stoljeća, kada su se Rabljani utjecali Gospi i Kristu Gospodinu zbog pojave kuge koja je u to vrijeme bila prisutna na području.

Slika čudotvorne Gospe rapske prenosi se u ex-katedralu Uznesenja Marijina gdje ostaje čitavi mjesec svibanj, kako bi je vjernici mogli pohoditi.

Misno slavlje predvodio je krčki biskup Ivica Petanjak uz koncelebraciju svećenika otoka Raba i župnika domaćina mons. Mladena Mrakovčića. Pjevanje je predvodio i animirao rapski župni zbor. Evanđelje po Ivanu navijestio je župnik crkve Sv. Stjepana u Barbatu vlč. Krunoslav Boras. Homiliju je okupljenim vjernicima uputio biskup krčki Ivica Petanjak.

U homiliji biskup Ivica objasnio je važnost Isusa kao pastira crkve i vjernika. Biskup je istaknuo kako se svake četvrte vazmene Nedjelje slavi Nedjelja Dobrog Pastira. Najstariji lik Isusa Krista potječe iz 3. stoljeća te prikazuje upravo lik Isusa kao dobrog Pastira koji na ramenima nosi ovcu te se taj lik nalazio na kršćanskim sarkofazima. U pismima Starog zavjeta postoji samo jedan jedini pastir a to je Bog, ističe biskup Ivica. Bog je također Kralj te samo On može vladati svojim narodom. Niti jedan čovjek na ovome svijetu nema vlast nad drugim čovjekom. Isus nije apostolima nikada rekao kako će ih učiniti pastirima, već "ribarima ljudi" te će loviti ljude za spasenje, ističe biskup. Samo je jedan pastir – Isus Krist. Isus Krist nikada ne postavlja već lomi ograde, On hoće slobodnoga čovjeka. Želi da čovjek ide za njim, da ga slijedi na životnom putu. Svi vjernici su vratari sami sebi, svih je Bog veoma dobro stvorio i svi su stvoreni na sliku Božju. Bez obzira jeli čovjek kršćanin ili nije, Bog mu daje spoznaju dobra i zla. Također, Isus nikada nije pitao nikoga kakva mu je prošlost, nego je oprštao grijeha. Važno je ono što je danas i sutra, a ne prošlo. Svaki pomak u životu prema Kristu je novo rođenje. Neka hodočašće koje slavimo učvrsti vjeru da je Isus jedini dobri Pastir, jedini koji se treba naslijedovati, od kojega treba učiti i koji nikada neće prevariti, zaključuje svoju homiliju biskup Ivica.

Josip Badurina

IN MEMORIAM

VLČ. TOMISLAV DEBELIĆ (1937. – 2023.)

U četvrtak 23. ožujka 2023. u Svećeničkom domu sv. Josipa u Krku, u 86. godini života i u 59. godini svećeništva, blago je u Gospodinu preminuo naš umirovljeni svećenik vlč. Tomislav Debelić.

Velečasni Debelić rođen je 22. prosinca 1937. godine u Barbatu na otoku Rabu. Za svećenika je zaređen 28. lipnja 1964. godine u Rijeci. Svoje svećeničko služenje obavljao je u župama Nerezine, Sveti Jakov, Osor, Veli Lošinj, Sveti Petar (Ilovik), Mundanije, Rab, Punat, Kornić, Stara Baška, Mali Lošinj, Unije, Susak. Umirovljeničke dane proveo je u Svećeničkom domu sv. Josipa u Krku.

Posljednji isprāćaj velečasnog Tomislava Debelića održan je ponedjeljak, 27. ožujka 2023. godine. Misu zadušnicu u crkvi Sv. Stjepana u Barbatu predvodio je biskup mons. Ivica Petanjak.

U homiliji otac biskup Ivica Petanjak posebno se osvrnuo na Duhovnu oporuku koju je pokojnik sastavio te istaknuo kako se u oporuci vlč. Tomislav ne obraća nama već Bogu Stvoritelju. Svojim toplim i smirenim govorom, »kada je već u Duhu dovezao svoju životnu lađu i zauvijek je usidrio u luku Dobrog Oca«, napisao je: »Na kraju svoga zemaljskog puta, moj Stvoritelju, osvrćem se na svoj životni tijek. Tebi je sve poznato. Ti znaš da sam išao od otoka do otoka, od obale do obale u Krčkoj Crkvi. Da sam službovao na svim njezinim otocima i sada sam stigao na obalu vječnosti. Ti sve znaš, ti poznaš moje srce, ali ja imam potrebu ne toliko radi tebe, komu je sve poznato, nego poradi mene, da ti još jednom u nekoliko riječi donesem sve one do kojih mi je veoma stalo, koji su se ugradili u moj život, koji su ga oblikovali, koji su ga primjerom svoga života, upravili na put duhovnog poziva i svećeništva«. »To je lice, srce i duša svećenika Tomislava«, kazao je biskup Ivica. Čak i kada se teško razbolio uvijek je govorio kako će sve biti dobro. »Kad nije govorio, onda je blagoslivljaо. Kad ga je i najmanje pitanje, u već uznapredovaloj bolesti čini se, jako umaralo, njegov odgovor je uvijek bio blagoslov. Njegov Uskrs u punom smislu bit će s Uskrslim Gospodinom«, rekao je biskup Ivica u homiliji.

»Zahvalni smo Gospodinu na jednom uzornom svećeničkom životu koji je življen i proživljen u potpunom predanju u volju Božju. Zahvalni smo vlč. Tomislavu što je svoje svećeništvo živio u neizmjernoj ljubavi prema vjernicima koji su mu bili povjereni i prema svim ljudima koje je susretao i svakoga koga bi susreo u Susku bez obzira je li domaći ili stranac, dijete ili starac, prvi bi pozdravio i uputio svoj blagi osmijeh.«, rekao je Biskup te nastavio: »Zahvalni smo obitelji i župi iz koje je potekao kao i svima koji su mu u Svećeničkom domu nastojali pomoći i ublažiti njegovu tešku bolest i bdjeti pokraj njegovog kreveta. Neka mu pri prijelazu u vječnost Gospodin bude milostiv i neka nagradi njegovu požrtvovnost, jer je poput

svetog Pavla apostola toliko puta izložio svoj život pogibelji i preko nemirnog mora išao od otoka do otoka, samo da vjernici ne ostanu bez nedjeljne euharistije.« »Gospodine, primi ga sada stolu svome i ugosti ga u svome nebeskom kraljevstvu«, završio je svoju homiliju otac biskup.

Prema želji samog velečasnog Tomislava, pokop je bio na groblju u Barbatu, u obiteljskoj grobnici.

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: ordinariat@biskupijakrk.hr
web: biskupijakrk.hr

Uredila: Irena Žužić

Odgovara: mons. dr. Franjo Velčić, *generalni vikar*